54

6. Podtrhněte podstatná jména rodu mužského červeně, rodu ženského modře a rodu středního zeleně.
Za podtržená podstatná jména označte do závorky číslicí pád a nad ně nadepište vzor.

Vesnička Syslov

Vesnička (___) leží uprostřed lesů (___). Několik starých chalup (___) s doškovými střechami (___) a s dřevěnou zvonicí (___) na návsi (___) tvoří celou vesnici (___). Vedle zvoničky (___) je nevelký rybník (___) s vykotlanými vrbami (___) a bledý měsíc (___) se v něm zhlíží jako v zrcadle (___). Osvětlena měsíčním svitem (___), s věncem (___) černých lesů (___) v pozadí (___), vypadá vesnička (___) jako z pohádky (___).

(Podle J. Lady)

14

7. Spojte čárami podstatná jména se správným zakončením 5. pádu.
Tvary v 5. pádě čísla jednotného pak napište na linky.

soudce umělec zrádce ochránce lovec průvodce lakomec

5. p. -ce **5. p. -če**

dozorce jezdec vůdce střelec letec strážce obránce

_____

_____

_____

43

8. Doplňte vynechaná písmena a podtrhněte všechna podstatná jména.
Doplněný text opište do sešitu a přitom za každým podstatným jménem napište do závorky jeho pád, číslo, rod a vzor.

Hastrman Brčál

V těch hlubokých les___ch jsou mnohá m___sta, kam l___dská noha ještě ani nevstoup___la. Ob___vatelé zapadlé v___sky si jen pov___dají, že v těch skal___nách mezi les___ jsou tvorové, o kterých se v___pravuje už jenom v pohádkách. Z těch tajemných b___tostí se ještě zachoval hastrman, který b___dlí v rybníce za vs___ nad prastarým ml___nem.

(Podle J. Lady)

9. U podstatných jmen s vynechávkou určete a napište do závorky vzor. (Vzor uvádějte ve stejném tvaru, ve kterém je určované podstatné jméno.) Podle vzoru doplňte *i, í,* nebo *y* v zakončení podstatných jmen. 40

Rozloučili jsme se s čáp___ (_____), protože před zimou čáp___ (_____) odlétají do teplých krajin. Vezmi si čistou košil___ (_____). Diváci vítěz___ (_____) tleskali. Znáš nějaké příslov___ (_____)? Jaké bude počas___ (_____)? Na hráz___ (_____) rostly vrb___ (_____). V sladce vonícím jetel___ (_____) poletovali čmeláci. Slavnostně osvětlenými sál___ (_____) zněla hudba. Tenistov___ (_____) praskl výplet rakety. Brzy se larv___ (_____) proměnily v kukl___ (_____) a z nich vylétli motýl___ (_____). Na neb___ (_____) se začaly kupit mraky. Páv___ (_____) rozkládali své nádherné ocas___ (_____) a návštěvníci parku páv___ (_____) fotografovali. Autobus___ (_____) jely s rozsvícenými světl___ (_____).

10. S pomocí ukazovacích zájmen určete číslo podstatných jmen (všechny uvedené tvary jsou v 1. pádě). 11

keř (*ten, č. j.*)	keře (_____)	křoví (_____)	housle (_____)
nůž (_____)	nože (_____)	nůžky (_____)	žactvo (_____)
zvěř (_____)	záda (_____)	písek (_____)	sáňky (_____)

11. K podstatným jménům připište vzory a požadované tvary. 15

slíva	_____	2. p. č. j.	_____	7. p. č. mn.	_____
datel	_____	1. p. č. mn.	_____	7. p. č. mn.	_____
sklep	_____	1. p. č. mn.	_____	4. p. č. mn.	_____
pytel	_____	3. p. č. j.	_____	7. p. č. mn.	_____
větev	_____	2. p. č. mn.	_____	6. p. č. mn.	_____

12. Doplňte vynechané *i, í,* nebo *y*. Cvičení pak napište jako diktát. 23

cestovat se zavazadl___, kos___ hvízdají, uvázat ps___, chodit o hol___, bojovat proti nepřítel___, na břez___ch rybníka, pomáhat spolužákov___, pracovat na pol___, klas___ zrají, porada s učitel___, sledovat stop___, náhrdelník s drahokam___ a s perlam___, natočit vodu do konv___, přijeď v neděl___ i v ponděl___, jíst pokrm___ bez sol___, sbírat hřib___, vozit obil___ v pytl___ch, maso s mrkv___, svazek slám___

44

4. V koncovkách podstatných jmen doplňte *i, í* nebo *y*.
Za doplněná podstatná jména napište do závorky příslušný vzor.

Autobus__ (_____) brzy pokračují v cestě. Prožila jsem krásnou neděl__ (_____). Plyn se k nám dostává potrub__m (_____). Mezi trs__ (_____) tráv__ (_____) se třpytila voda. Hus__ (_____) postávají na návs__ (_____) a na hráz__ (_____) rybníka. Pstruz__ (_____) žijí v horských říčkách. V těsné obuv__ (_____) nás bolí nohy. Trouchnivé pařez__ (_____) světélkují. Holub__ (_____) zobají zrní. Nejvíc jsem obdivoval lv__ (_____) a žiraf__ (_____). Jídlo bez sol__ (_____) není chutné. Na pol__ch (_____) zrají klas__ (_____). Viděl jsem pohádku o král__ (_____) a o Honzov__ (_____). Blahopřál jsem vítěz__ (_____). Seznamte se s novými pravidl__ (_____). Rákos__ (_____) tiše šustilo.

35

5. Doplňte *i, í* a *y, ý*. Doplněné cvičení opište do sešitu.

černé svědom__, na dobročinné účel__, vidět datl__, hrozit pěstm__, dobrodružné film__, zdravé zub__, pestří datl__, pořad s písněm__, mezi pol__, sedět pod lípam__, klec se lv__, obchod s kol__, české příslov__, brodit se bystřinam__, byt v přízem__, ochrana před nemocem__, na větv__ch vrb__, plné mís__, cvičení se švihadl__, za malou chvíl__, za budovam__ škol__, utkání mezi družstv__, topit dřív__m, vysoké topol__, o českých spisovatel__ch, poslušní ps__, malé knihkupectv__, řídit se pravidl__, časté omyl__, vyžeň ps__, v českých zem__ch, běžící pštros__, talíř s buchtam__

22

6. Doplňte vynechaná písmena.

mohutní sob__, filmovat sob__, kreslit motýl__, schovat se v jetel__, vyšívané ubrus__, šedí holub__, chovat holub__, přání dědečkov__, nákladní voz__, o známých cestovatel__ch, ovoce s červ__, dárek učitel__, bavit se s přátel__, silné dráp__, černí kos__, vyplašit kos__, obdivovat páv__, pozorovat dikobraz__, mít sval__, ve velkých pytl__ch, psát úkol__, s pěstitel__ kaktusů

1

7. Přečtěte si vtip.

„Jaký je tvar 1. pádu množného čísla slova strom?“ ptá se paní učitelka.
„Les,“ odpovídá Jirka.

Napište správnou odpověď: _____